

NÓGRÁDI LAPOK ES HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Ígyes száma ára: 12 krajczár.

Előfizetheti csupán a kiadónálban lebet H-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadónálhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyílthoz vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetnek díja: három hasonló petitor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan csökkentetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

NYILTHÉZ GARMOND SOR: 20 kr.

Influenza.

Divatos betegség. — Először tréfának vették, vicceltünk vele; most már egészen komolyan, járványszerűen lép fel, — tehát félnünk kell tőle. Akár csak a kolera, vagy nagy mérvű himlőjárvány alatt, most is be kell esnünk miatta az iskolákat.

A betegséggel járó kellemetlenségek és annak folytán igen könnyen végzetessé váló következmények a legnagyobb óvatosságra intenek.

Kapóra jött tehát Gr. Telky Géza belügy-minister rendelete, melyet Nógrádvarmegyének is megküldött, s mely a betegség leírása után az óvintézkedések megtételét sürgeti.

A rendelet szövege szerint következő:

Influenza elnevezés alatt Európa több államában és hazánk területén is, járványos jelleggel, egy legnagyobb részt enyhébb lefolyású és többnyire hurutszerű tünetekkel járó betegség uralkodik, mely a lakosság nagyobb részét tömegesen, majdnem egyidejűleg lepi meg. A betegség az eziránt meghallgatott országos közegészségi tanács szakvéleménye szerint leginkább hirtelen rázó hideggel szokott fellépni és két-három napig tartó magas lázzal, és ritkán kiütéssel is jelentkezik. A kórnak három alakja különböztethető meg:

1. A gyomor bántalmazottsága: hányással étvágytalansággal s néha hasmenéssel.

2. A hurutos alak: a légzőszervek bántalmazásával, gyakran szemköthártyalobbal.

3. Az ideges alak: jelentékeny fájdalommal és szorongással érzettel. — Ezen kóralakok egymásba is átmehetnek. A járvány magában véve rendszerint enyhe lefolyású. De ha más betegség, főleg pedig tüdőbőrlézió csatlakozik hozzá, akkor súlyos megbetegedéssé is válhatik.

A szóban levő betegség meglehetően ugyan bárkit is, de leginkább azon egyének esnek abba, a kiknek szervezete akár eredetileg, akár pedig előment betegségek folytán meg van gyengülve s a kik egyébként is szenvednek a légzési szervek hurutjában, ily kór behatásával szemben csekélyebb ellenálló képességgel bírnak.

Az influenza az országos közegészségi tanács szakvéleménye szerint, főleg miasmaticus fertőzőmenny által idéztetik elő; hogy vajon terjed-e közvetlen ragályozás útján is; nincsen kétséssel kizáró módon megállapítva.

Ennélfogva az ellen a hevenyragályos járványok alkalmával rendszerint folyamatba vétetni szokott óvó és gátló intézkedések, mint pl. a közlekedési korlátozások, vagy a betegek szoros elkülönítése, ugyancsak fertőtlenítési rendszabályok fogantatására, az eddig tett tapasztalatok szerint, észlelve vezetőnek nem bizonyult.

Ehhez képest a mi a szóban levő betegség terjedése ellen, az adott körülmények közt, egyedül helyes és indokolt intézkedés gyanánt tünik fel, az orsz. közegészségi tanács szakvéleménye és javaslatára alapján abban áll, hogy a lakosság minden meghűléstől való óvakodásra, ét és életrendi hibák elkövetésétől való tartózkodásra kellő módon és behatólag figyelmeztessék.

Ez okból felhívom a törvényhatóságot, hogy törvényhatósága területén a lakosságot arra, hogy az influenza ellen, illetőleg annak távoltartása céljából, mindenki, kivált gyermekek, azok és beteges emberek a meghűlést gondosan kerüljék, evésben, ivásban, és bármilyen elvezetésben mértékletességet tartsanak.

Nagy fontossággal bír a lakások levegőjének tisztasága, minélfogva a lakásokban — a benne tartózkodók meghűlésének kikérülésével — szellőztetendők.

Kivált pedig szigorúan ügyeljenek fel magukra azok, a kik az influenzát már egyszer kiállították, hogy felgyógyulásuk után azonnal magukat újabb ártalmaknak ki ne tegyék, mivel ezek ezen betegségre hajlamosítottaknak lenni látszanak, abba igen könnyen újból visszaeshetnek s újabb megbetegedésük súlyos következményekkel is járhat.

Egyszersmind intézkedjék a törvényhatóság az iránt, hogy a szegényebb néposztály számára a mutatózó szükségéhez s a lehetőséghez képest, megfelelő szobák felállításának s ugyne-

vezett népkonyhák létesíttessenek, melyekben az illetők délen meleg és eléggé tápláló étellel elláthatók legyenek; ugyancsak, hogy a kórházakat felkeresni óhajtok részére elegendes hely álljon rendelkezésre s a szegény betegek az orvosi segítséghöz és ápolatáshoz mindenkor késedelem nélkül hozzá juthassanak.

Végül felhívom a törvényhatóságot, hogy a kórházakban és gyógyintézetekben ápolott influenzás betegekről a szabályszerű kimutatásokat és pedig a betegség felmerülte óta egybeállított táblázatokat azonnal, jövőben pedig a kór megszűntéig 8-8 naponként hozzám terjessze fel.

A mi pedig az iskolákat illeti, erre nézve a netán felmerülő tömegesebb megbetegülés esetén, a helyi viszonyok és felforgó körülményekhez képest, a törvényhatóság saját önkormányzatában intézkedjék. Tanácsosnak látszik, hogy ha a kisebb gyermekek között az influenza mutatkozik; ezeknek osztályai bezárassanak.

Gróf Dégenfeld Lajos arcképének teleplezése Szirákon.

A b-gyarmati takarékpénztár, méltányolva gr. Dégenfeld Lajos főispán úr ö. Méltóságának a sziraki fiók üzlet létesítése, szervezése és igazgatása körül szerzett elévülhetlen érdemeit, arcképét, kiváló hazai művésznél: Barabás Miklós által elkészítettet, Szirákon ünnepélyesen az intézet választmánya által tanácskozási helyül használt szobában kifüggesztelte.

Ez alkalommal az intézet igazgatója ödvözlő beszédében kiemelte, hogy a sziraki társadalom egészséges, egyetemes és erős, mert vezetőjében oly férfit bír, ki szentelének egész melegevel a polgári és ottani intézményekért. Fajlagos ugyan a pénzár a veszteséget, de a közügyek elszórtatása más fontosabb — a politikai élet irányzó tőre — és azzal vigasztalja magát, hogy tevékenységét mint a melyre az intézetnek, épny mint a virágnak a nap melege szükséges van, továbbra is meg nem vonandja, — de ápolni fogja.

A főispán ö. Méltósága örömmel fogadja a kitüntetés s kijelenti, hogy ő akkor, midőn a pénzár sziraki fióküzlete behozatalával és meggyökereztetésével foglalkozott, elsősorban a köznek s másodsorban a takarékpénztár érdekének volt szolgálni. Hogy a közügynek szolgálatot tett, azt az eredmény elvitathatatlannak

TÁRCZA.

Madách Imre ember tragédiájának Évaja*)

Írta: Madarász Margit

A kegyelet szent ünnepét üljük ma, s megmagyarázható, hogy elfoglaltság veszt erőlt rajtunk, midőn meghatottságra vegyes érdeklődéssel vizsgáljuk az élet tünő nemese mely gondolkodást eláruoló költő — Madách Imre arcát. Érdeklődés s bámulat kél bennünk harszva, midőn lelkeszemeink előtt feltűnik életének, — munkásságának egy szaka, s bámuljuk mint embert, mint mely szellemű philosophust egyaránt. — S megérdemli! — Általános elfogadott igazság, hogy a szenvedés az embert nemestli!

Soha senki igazabban s egyszersmind lélekemelőbben nem bizonyult be ez állítás valódisága, mint Nógrádmegye nagynevű költőjén.

A szenvedés, bő nagyobb mértékben jutott osztályrészül, mint az öröm, de míg gyenge lelkek a fájdalom alatt összeroskadnak — őt ezek felemelték. — Felemelték oly magaslatra, melyet költő csak elérhet, — mert e mely fájdalom értele nála elhatározással, majd tette az eszmét, melylyel előbb is foglalkozott s családja után irta legnagyobb költői munkáját.

A költészet fejlődésében a legnagyobb fokot jelöli Madách e műve, mikor ugyanis a költői mű általános érvényű eszméket terjeszt. Ezt méltányolta Madách művének első bírálója Arany János, midőn köszönetet szavaz a költőnek, köszöni a fényt, melyet az ember trag. költészetünkre derített; hivatta van. E drámai költemény eszmét hirdet: az emberiség tökéletesre való törekvésének nagy, nemes eszméjét. De az emberi gyarlóság, mely a bűnököt szűli, megsemmisíti — a tökéletes hajlékát szenved.

Eszméjét Ádámmal, az örök emberhez fűzi, ki a tagadás szellemé Luczifer által csábitva, megszegi Éva-val az isteni parancsot s magának a tudás-fájdalmat győzelmévé. A bűntetés elkerülhetetlen. Az éden háborít-

batatlan nyugalma megszűnik, hezdődik a létért való küzdés.

Ádám, Éva elhagyva a nagy mindenségben. Luczifer zord lenye hatásának ellent nem állhatva; hitük, reményük ingadozni kezd, s e kétség közt Ádám Luczifert igéretének beállítására, mely bepillantást ígér az emberiség jövőjébe. Luczifer álmot bocsát Ádámmá Éva s így következnek a sokféle változások melyek a világ történetében egyes kímélkedő mozzanatait tájékoztatják. A társadalmi alakzatok első képe Egyiptomban vezet, majd a szabad görög, római állam körül fel előtűnik s ezekből átveteli Luczifert a közép korbá; a francia forradalommal a nép új kori törekvést, az angolai e század gyakorlati irányát jelmezli.

Tulcságba hajtva a szocializmus tanát, Ádámot a phalanster rendszerbe vezeti, hol az egyén, a tulajdon megszűnik — anyagi érdek a vezérítő, mely a szellemet teljesen elöli. Ádám csalódva elhagyja a földet, de a föld a magában nem létezhetik, visszatér, s a vén földet kiülvé az embert elbűvli elsőlyedve találja. E képek hangja tulkomoran s a fejlődés minden vívmányának túlszája által oda irányul, hogy Ádám hitét, bizalmát megsemmisítse s ezáltal ismét legfölkételetesebb teremtetést Luczifer hatalmába kerítse. De Luczifer munkája nem lehet háborítatlan, mert törekvésének ellensúlyozója is ott van Ádám oldala mellett Éva személynében, isteni szövetségese. Evának, a mindig megújuló örökké szépnek látsza, ki a bűnt nemessé, a végtelen magasztossá teszi rózsaival, zavarja a gonosz munkáját. Hűsége által vezette megszegi ugyan a teremtető parancsát, de szívében érintetlenül minden szépre, nemessé a hajtat. S ha az ész Ádám személynében megnyugvás nélkül új utat keres, Evának a kedély a szív minden új képen változatlan örök ifjú marad.

Legfölkételetesebb öröztű kínese: lelkeknek üde bája, érzelmek világa, mely a korszakentől függetlenül előbb utóbbi felszínre kerül, fogékonyá teszi a fennsége, lelkesítővé a magasztos iránt. Csakis ily lelki kincssekkel felruházva-hathatott Éva, a nép gyermeke a hatalmas egyiptomi Faraón s győzelmét meg szívének meleg érzelmével Ádámot az igazságtalanságról, mely az egyiptomi társadalmi rend szerint a népet elnyomta. Éva osztályosa volt a nép sorának s felemelkedése sem ta-

gadta meg eredetét, tettevel tanújelét adta a női lélek nemesebb sajátosságának: a szenvedéssel való együttértesnek, mely magában hordja a legszebb erkölcsi jutalmat, a jótétből származó édes megnyugvást.

De Éva ezt nem élvezhette huzamosan, Ádám nyugtalan lelke a népet felszabadító, tetteinek gyümölcsét szabad államban akára élvezni, s Luczifer a görög képet tárja fel. Éva ugyanazon magasztos vonásokkal bíró, valódi eszményi nőalak. Mint görög nő Miltiades felesége, első sorban hőnőleány, ki feláldozna imádot férje, gyermeke, saját boldogságáért, ha megerősítve látna a nép gyújtját, mely Miltiades áruinak mondja. Ismeri férje hazaszeretét, dicsőség-szomját egyesült polgár erényét s míg a dicsőség nem válik lélekben uralkodóvá, nem feltűn mint hisz e kettő költ életre minden szép s nagyot, mint fának mondja. — A lakó földhöz egyaránt ragaszkodik a jelentéktelen s ki magasztos ember lélek s a haza fogalma egyenlő varázserővel bizzanak minde polgáira.

A hazaszeretet tette Miltiadesét is dicsővé, de most Éva felé hálta a nagyravágyás elvakította. Ha megcsalhatná ezt a szent hálát, megakasztaná? Gyermekeivel az imában, hitben keres megnyugvást s imája meghallgatatlak. Miltiades visszatér s fényesen beszimozítja ártatlanságát. Meg akar az imént kékdedő nő a legnagyobb boldogságban üszik. Az elvakult lelkelten nép felzavarta szónokai által, megzavarja a család hálát áldozatát s Miltiades halálát akarja.

A mily imádatlalt csűge Éva hazáján, annyira felháborodik az imént meg porban csúszó nép méltatlanságán, s ha az áruló Miltiadesből elfordult volna, fedhetlen jellemű férfjért képes a néppel szembeszállni.

A hazaszeretet, női hűségesség vallásosság mind megannyi egyéni nemes vonás, mely nemcsak itt nyilvánul Evában. A francia forradalom nemcsak nála alakja ugyane melyen érző hőnőleány, ki az akkor vérben úzó francia nemzet eszméjét lekesülni nem képes, oltára marad a gyermekkori imádságba foglalt haza — s ennek lesz tanúja.

Kepler neje, Éva ugyanazon hű görög nő, kit bár a kor szelleme magával ragad, hibázik de a bűntől megborzadva, — elfordul. A nő kinek kedélye minden benyomást iránt fogékony, nem szabadulhat a kor hatá-

*Folytatott a b-gyarmati polgári iskolában jan. 19-án tartott Madách ünnepélyen.

mutatja, mert intézménye oly kedveltségnek örvend, hogy alig kétség nem terül, s hogy a lakarepénztár is meg van elégedve, ez neki annál inkább öröme van, mert e körülmény mindkét érdekelt fele részére harmonikus együttműködésre vall.

Ezen ünnepély vezetével a szíriai kaszinó termében, egy 61 teretű igen sikerült társasélel rendezték. Az első felkötőként Aninger László, h. igazgató az ünnepeltre és ő mellosága a grófné egészestére mondta. Különben kiemelte, hogy a főispán ur ő Mellosága és ő Mellosága a Grófné oly aránytalan szorgalommal teljesítik azon hivatást, melyre születésük és társadalmi állásuk hivatolta teszik, hogy kívánni valót len nem hagyják s ezért kívánja, hogy a magyarok Istene öket az emberi kor legvesztő határára állítsa.

Mondottak még dr. Balázs Antal főszolgabíró Vannay Ignacra, mint a b-gyarmati lakarepénztár ügybuzgó és fáradhatlan igazgatójára és többen sikerült tosztokat Kún Jánosra, Krenedits hatvany prepostra, Ondrosvits, Aninger, Tomesko intézetű küldöttekre, Veres, Nedeczki és a többire, de legnagyobb figyelmet keltette Révay Miklós, ki kiemelte: hogy a lakarepénztár igazgatója az erős társadalomról beszélt, de ki felejtette annak lényezőt körül az erős családi életet, ő tehát azzal a kiegészítéssel teszi magáévá az ünnepi beszédet, hogy az erős társadalom nemcsak erős vezető, de erős családi élet feltétele alatt létező, elletti ő Melloságát a főispánt, ő Melloságát kedves nejét és kedves családját.

Végül a főispán ő Mellosága a vendégeket egyenként és összesen elletti, s ezzel a mulatság végét ért, hogy helyet adjon egy szűkebb, a főispán ő Mellosága kastélyában folytatandó derült mulatságnak.

Miként kötik ma a házasságot?

Alig van az ember életében fontosabb és nagyobb jelentőségű esemény, mint a házasság kötése. A házasság az ember boldogsága, vagy boldogtalansága ennek szerencsés, vagy szerencsétlen kiindulópontja. Ha ily sok függ a házasságtól, nagyon megérdemli, hogy a sziv sugallata szerint, jó körültekintés, kellő figyelem és orvosságokkal kössék az. Ha valaki esküvel kötelezi magát arra, hogy a sziv egydől fog élni azzal, a kit házastársul elválasztott, a választás sokszorosan fontos és megfontolnivaló dolog, mert a későbbi megbánás sok kellemetlenségnek, vizslatnak, egy egész élet gyötrelmének lehet okozója.

Regebben a házasság kötése többnyire akként eszközöltetett, hogy a házastárs boldogban emlékeztetett vissza azon órára, midőn az ott állt megkötötték frigyüket, melyet csak a halál oldott fel. Ma azonban a házasság igen sokszor eszköznek tekintetik a jövő megdélésre nézve. Nem boldogságot, hanem boldogulást keresnek sokan, melynek az ellenkezője szokott teljesülni. A számításban megcsalódott ember esküszegőre lesz, felbomlik a házasság, különféle, válogatott követelések be.

Az ember legmagasabb hivatása megdélülni, családot alkotni. Az az ember köthet jó házasságot, aki szíve érzelmének föllöbbanását az ész számításával tudja összeegyeztetni. A sziv, vagy ész nélkül kötött házasság nem lehet boldog, nem lehet tartós.

Szokásos vált mostanában, hogy a fiatalok legelőször önkéntes házasságot kötnek. A fiatalok szabad élet sok embernek teszik, tehát azt, a mit akar, elkövetett cselekményeire csupán önmaga előtt felelős. Milyen boldogság a ifjúság örömeit gondolatlan szaggatni, az élet ártalmaitól, fenekig ártani ki, tele

marékkal szórni a pénzt, mit gondos szülők életük lefolyása alatt szorgalommal, folytonos munkával szerettek össze? A boldogtalanság, vigalmak között letűnt hitatlanság után ontatódni elrendek sokan, de az efféle letűnt pénzösszegek többé nem lehet, az élethez kiérül, elteltségű ember nem képes komoly munkára; előtte áll a bizonytalan jövő sötét köpe! Ekkor jut eszébe a házasság, mint utolsó eszköz, melyvel a régi hibákat helyezni hinni lehet.

Természetesen az a főfogó, hogy a beendő életet vagytonos legyen. Ezért a házasság első lépése a telekényvőhöz vezet, melynek lapjairól olvassa le a házasságra vonatkozó kötelezettségeket, melyeknek meg kell lenni abban, akit életfársággal kötött. Hiszen ha vagytonos, akkor szép is, jó is a leány! Tehát vagyton a főkövet, vagy olyan családi összeköttetés, hogy ennek folytán a protekció biztosítsa legyen számára.

Van emel még bizonyosb módja is a házasságnak. Ugyanis rendes házasság-közvetítő hivataltok vannak szervezve, melyek nem atallak hirdetni a közönségnek, hogy jó pénzért házasságokat közvetítenek. És akadnak elegendő mindkét nemből, akik lepre mennek, akik az ilyen közvetítők leküszörlésére bízzák jövőjük intézését.

De menjünk tovább. A lapok apró hirdetésének rovata csaknem házassági ajánlatokkal van egészen megtöltve. Ez már mégis sok, hogy egészen ideig kellet jutniuk, miszerint lapok útján hirdethet valaki, hogy személye eladó, vevőt keres. Áruegyiké aljastja magát sok ember. Magasztalja kölcsönt, kérdésként érveivel, jó tulajdonságait, vagyonaival, hogy a siker biztosabb legyen, többet mond a valónál, nem törődik azzal, miszerint ígéretnél teljesíthetése miatt — a házasság esetén — a legnagyobb kellemetlenségeknek lehet kitéve.

Ha ez így megy tovább, a házasság megjobban elveszté eredeti nagyszerűségét, vásárrá aljastul, hol pénzért és pénzért embert vásárolnak, hol áruegyiké szerepel Istennek legnemesebb teremése az ember.

Már az magában vére rossz szokás, hogy a házasságot egyen nem tekintik jövődélőhöz azon jó tulajdonságát, melyek nélkül boldog házasságot nem képzelhet, hanem tekintik a vagyont olyannak, mely minden pótol. Pedig sok családban tapasztaljuk, hogy van vagyton, de nincs boldogság; mert a családi boldogság alapja nem a vagyton, hanem a szeretet és egydélés. Szeretlet és egydélésről, hogyan lehetne azon házasságnál szó, mely közvetítő hivataltok, lapok hirdetései útján történik.

Ilyen viszonyok mellett a családi élet nem alapulhat kölcsönös megedélésen, nem lehet forrása a szeretetnek, boldogságnak, nem lehet megedélője az erkölcsiességnek, a jónak. Bizony pedig a családban veszi eredetét minden, a mi az életet gyönyörűsége, a családokhoz az társadalom boldogságát teszi. Az ekként kötött házasságok csak mirta költetnek, csak addig tartanak, míg a hozomány el nem fogy. Aztán elkezdődik a békétlenség, a vizslat, mely feloldja a család kevés boldogságát is. Ezért van annyi különféle, folyamathatott válóper.

Itt van a házasság kötések idénye, gondolja meg azért minden házasság, hogy jó, boldog ülvös házasság csak akkor és így köthető, ha minden ember társadalmi állásához mértelen, előzetes megfontolás után köt házasságot. Ha ez megtörtént, mindenki fel ismeri és akarja teljesíteni a családi életből kifolyó kötelezettségeket. A férjnek és feleségnek az apának és anyának vannak nehéz, de kedves kötelezések, melyeket teljesíteni kell, ha boldog családi életet akarnak élni.

Sz. S.

Várjegyz. Az ipolyság-b-gyarmati vasút politikai bejárására a kereskedelmi miniszter még most sem tüzte ki a politikai bejárás határait. Igaz, hogy a politikai bejárás alig egy vagy két napot fog igénybe venni, s így ezzel csakhamar készen lesz a társaság az érdekeltek, már azért is, mert a mérnöki munkálattól alig lesz itt-ott eltérés; mindazáltal üdvös lenne, ha a politikai bejárás minél hamarabb megtörténne, hogy a végleges concessio elnyerése után a társaság a tavasz megnyitásával azonnal hozzáfoghatna a munkálathoz.

A subventióhoz a múlt héten hozzájárultak a következők: Pollatsch Márk 200 forint, Borzell Lipót 200 forint; ezen összesen 400 forint az eddigi alairás 2690 forint lesz ki, s így még a 9120 forint 6430 forint hiányzik. Az alairások gyűjtése folytatott. Ezáltal felkértek a vidéki érdekeltségű tagok, hogy a kiküldött kötelező nyilatkozatokat szíveskedjenek beküldeni.

Hírek és Külföldiek.

Együtt. Baimner Arnold b-gyarmati főszolgabíró úr jan. hó 30-án jegyezte el Koltosy Margit kisasszonyt, Kolosy Gábor homokterencei földbirtokos leányt.

A lámpák. mely remélhető tömeges látogatottsága kedvéért a vármegyeház nagyeremben fog szombathoz egy hétre február 15-én megartatni, nemcsak városunk összes érdekeltségű és polgárságát, de a vidéki családokat is mindinkább érdekli, a meghívó és zart mulatságra a mai postával küldetnek sőt; a ki azonban vellen tudésból nem kapná kezéhez már e napokban a meghívót s arra igényt tart b-gyarmati város bírja avagy jegyzőjéhez fordulni. Ugyancsak e halra vonatkozólag ma d. u. 2 és fél órákor a városi kisbát tanácsmesterben értekezett lesz, melyre a rendszőlők felkért urak hivatnak meg. Végül ide iktattuk még, hogy családtagok 2 forint, személyjegyek 1 forint, karzati első sor 1 forint s második sor 60 krtát a meghívottak által Selmecy Sándor úr egyik szolgájának, valamint a város pénztári hivatalában előre is váltathatók.

Társaság hírek. Szecsenyben a jövő szombaton, február 2-án, az „Ujvilág” szülő nagy termében nagyszemélyi táncmulatság rendezetik. A rendezőség élén Baross Árpád járási főszolgabíró áll. E táncmulatságra városunkból is többen készülnek; viszont remélik a b-gyarmatiak, hogy a lámpabálra a szecsenyiekhez nekik is lesz szerencséjük. — A b-gyarmati triparos ifjusági egyesület segély pénztára javára február 9-én fog Teller Ignác sórcsarnokában zártkörű táncmulatságot rendezni. A b-gyarmati városi rendőrök és tűzoltók szokásos évi bálja február 16-án tartatik meg.

Társaság hírek. Mint tudjuk, Baimner Arnold b-gyarmati járási főszolgabíró, dr. Karskovich főorvos és dr. Feleli tiszteletbeli főorvos és járási orvos közbejöttével a b-gyarmati szíkviz gyárat megvizsgálta és azokat az ott tapasztalt tisztatlanság miatt bezáratta. Az egyik szíkvizgyár — a Schmidt Sándor — azóta újból megnyitott. A gyár gépei fenyésre vannak tisztítva, az üvegek egészen újak, tiszták s fenyesen kiállítva, sőt, mint mondják, a szíkviz is tiszta és ilyható. Nos, nem fenyés eredmény ez, melyet más irányban is szeretne élvezni a közönség?

A Madách-kép. mely a vármegyeház dísztermében lesz elhelyezendő, s melynek lefestésével a Madách-emléküvi bizottság Roskovics Ignác bpesti festő bízta meg. — mint értesülünk — készenlőven van Jekesszky Dániel kir. képregyázó úr értesítése szerint a fej kész, s az alak kontúrjai is megvannak. Roskovics azonban meg van akadva a ruhá miatt. Nem tudja mely ruhába öltöztesse Madachot? Az a dísznagyszerű ruhát, amit Kunyany festett Madachra, szép ugyan, de inkább a zöld asztalhoz születtek zeneknek való, mint iroknak. Különben nem tudjuk, hogy való-e, de azt mondják, hogy Madachnak nemis volt magyar díszruhája. A Kazinczy, Kölesy, a bet Kisfaludy, Berzseny stb. régebbi iroknak koponyegyes lefestése sem felel meg a nagy igényeknek. A cél az, hogy Madách, mint magyar író legyen kitüntetve, s legyen a dísztermében oly kép is, mely kard nélkül imponál. Nezetünk szerint Madachot egyszerű magyar ruhában, attila vagy zokénban kell lefesteni, így fog ráismerni mindenki, anélkül, hogy a neve a kép alá lenne írva. Megyeházi képeink jeles férfiakat ábrázolnak, de ezen jeles férfiak legtöbbjének nevet immár a homály borítja. Kíváncsok lenné, ha alispánunk szíveskednék intézkedni azért, hogy az arczképek alá az illető nagy férfiak neveit, korát és állását alajegyzetelje. Azt hisszük, hogy a vármegye tisztelt lefejtárnoka: Balogh Dező kellemes kötelességnek ismerne, ha ebben az alispánunk segédkezhetne.

Jyászir. Megdélítő sulyos csapás érte Nagy Iván tudósunkat, a vármegyei monographia íróját. Egyetlen fia, a ki neki öröme és büszkesége volt, jan. hó 24-én váratlanul, hirtelen halálra kinnalt. Alig van vigasztaló szó, ily mérhetetlen nagy csapásra, melyet kétszeresen érkezik az, aki a családok történetével foglalkozik s a magá családját elveszté. Jeles tudósunk nagy lelki erőt, melyet az Isten próbára tett, azt hisszük e nagy csapás nem fogja megtörni s lelke meg fog nyugodni az Isten kifürkészhetlen akaratában és intézkedésében. A lecsújtott család a következő gyászjelentést adta ki: „Nagy Iván és felesége Csató Mária szomorú szívvel jelentik kedves fióknak, Dr. F-gyóri Nagy Aladar és kir. sz. k. katonai főorvos és a-bogdányi kórovrornak, 1890. évi jan. hó 24-én éjjel, kora 34-ik évében tüdőgyulladásban történt halálát. Telenei nagraimégyei Horpácson, jan. 27-én temetettetik. — Szomorúan veszszük azon hírt, hogy Bende István, megének egyik jó családjának egyj. Nagy-Kürtösön az influenza által következtet tüdőgyulladás következtében 31 éves korában jobblétre szerdelt. A korán elhunyt féltnak most egy éve volt az esküvéje, s ma már, rövid boldogság után temetése van, szerellett özvegye-Algöver Margit nagy bánatára. Holt telenei Elcekre szállítottak hol is az egyetlen fiúhunyta által meglelt süjtött szőlők hajlékából nagy részvetlenelt ma február 2-án kísértetik öröknyugalomra. — Nagy-Kürtösön: Mess a Ottó, az ottani köszönybánya egyik társlajdonosa, szintén influenzában jan. hó 31-én 29 éves korában elhalt. Bőle hamvaitra!

Pénzügyi hírek. A b-gyarmati lakarepénztár február hó 16-án, a b-gyarmati népbank pedig február hó 23-án fogja tartani közgyűlést.

Az infanzari hírek. nola a járványbetegség városunkban csak igen szörvénysan lépett fel, felsőbb rendelet következtében szerden, február 5-én d. e. 10 órákor a városi ház tanácsmesterében a járási főszolgabíró előnöle alatt képviselőtestületi rendkívüli közgyűlés lesz; továbbá megdélő önkénteskedéské az előjárás a helybeli összes nép és elemi iskolásokat értesítette, hogy további felsőbb intézkedésig ezen iskolákban a tanítás reggeli 9 óra előtt meg nem kezdhető. Végül pedig közlirre tette, hogy a lakosság az influenza fellépésére elősegítő okul szolgáló meghűléstől óvakodjék, életmódjánál a mértékletességet szem előtt tartsa és különösen gondot fordítson lakásának tisztán tartására és a benne tartózkodók meghűlésének kiküszöbölésére megfelelő szellőztetésre. Ez ovó intézkedések semmi körülmények között sem feleslegesek és így jők lesznek nemcsak az influenzára!

Halász. Özv. Pap Lászlóné B-Gyarmaton 59 éves korában elhunyt. Temetése február 1-én ment végbe. Kosziczky Oszár lónyabanyai körjegyző 1 éves Elemér fiaskaja a szülők nagy bánatára jan. hó 29-én elhunyt. — Diftteritiskben elhalt Gáms József b-gyarmati keskedő 4 éves fiaskaja jan. 30-án.

Adakozás megjel. kisközsékre. Rosznány István f. ludányi körjegyző 5. trt adományt küldött be az alispáni hivatalhoz a vármegyei kórkórházra.

Pachy Tamás csegei nagybirtokos, megyebizottsági tag ur, mint értesülünk sulyos betegségben szenved.

A nagybirtokos megadéltatása tárgyában a pénzügyminiszter következő rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságához és a főv. kir. adófelügyelőkhöz: Ezúton az eljárás előnye végett kijelentem, hogy az államháztartás javára köztulajdoni szülő ÁSSA. 491. XXXV. t. c. 25 §-ának 2. pontjában és az 56 §-ban említett esetekben, midőn

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 A tavasz közeledtével ajánlok
veres lóheremagot,
 magyar és francia luczernamagot,
 mezel-kömésin fűmagot, valódi
 oberndorfi

burgundi répmagot
 s mindennemű erfurti
 kerti-vetemény és virágmagvakat

előnyös áron s a tiszta minőség és csiraképességért
 kezeséget válllok. — (Kiváratra mintát küldök.)

Ügyintén ajánlok valódi tokaji, budai-sushegyi, egri és visontai **borokat** palackokban,
 nemkülönben magyar és francia **Cognacot**
 és különféle **fűszer- és gyarmatárút.**

KIRNER JÓZSEF
 LOBONCZON.

Kitűnő,
 vetésre alkalmas sörárpa kisebb és nagyobb mennyiségben kaphatók **KONDOR JÓZSEF**
 gabonakereskedőnél Balassa-Gyarmaton.

Eddig felülmúlhatatlan.
MAAGER W.
csukamáj-olaja
 (Lebertzran)
 Maager Vilmostól Bécsben.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgáltatván, bizonyos emésztéshézag miatt a gyermekeknek is különösen ajánlható és mint legbiztosabb legjobbj, legtermészetesebb és leghatásosabbnak elismert szer ajánlatik látsz és mellbetegség, gyér-
 vely sémir, ágazatok, birkák, mérgezőbetegségek, elgyógyítás gyér, ellen. — Egy üveg ára 1 forint. — Kapható a gyárban rakárban: Wien, III. Bezirk. Heumarkt 5. C.

Kapható Balassa-Gyarmaton: CSERVENYÁK GYÖRGY és KÁNTZ ÖDÖN gyógyszerész utraknál.

Máriazelli gyomor cseppek
 legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Ügyintén ajánlok valódi tokaji, budai-sushegyi, egri és visontai borokat palackokban, nemkülönben magyar és francia Cognacot és különféle fűszer- és gyarmatárút.

Máriazelli Labdacso.

A Kórokozó és a Kórokozó elleni védekezés érdekében ajánlunk minden betegnek és egészségesnek is, különösen gyermekeknek, a Kórokozó elleni védekezést. A Kórokozó elleni védekezés érdekében ajánlunk minden betegnek és egészségesnek is, különösen gyermekeknek, a Kórokozó elleni védekezést.

A Kórokozó elleni védekezés érdekében ajánlunk minden betegnek és egészségesnek is, különösen gyermekeknek, a Kórokozó elleni védekezést.

MEGHÍVÓ

A b.-gyarmati róm. kath. temetkezési társulat 1890. évi február hó 2-án délelőtti 11 órakor a városház tanács-termében tartandó

KÖZGYÜLÉSÉRE.

TÁRGY:

- 1) Igazgató évi jelentése az 1888. és 1889. évekről.
- 2) Pénztárnok számadásai az 1888. és 1889. évekről.
- 3) 7 választmányi tag választása.

Kelt B.-Gyarmaton, 1890. évi január hó 19-én.

Hammersell Gyula,
 jegyző.

Saltz Lajos,
 igazgató.

Hottorivasszky Károly,
 elnök.

1-5

MAGVAK.
Szavoszt Alphons
 magveszekedő és gazdasági c'kkok üzlete
 Budapest, V., Arany János-utca 11.
 tudatja a n. e. gazda és kereskedő közönséggel, hogy január hó 1-ével megnyitotta

konyhakerti és virágmag-üzlet osztályát
 s ajánlja egésszen friss, faj azonos
here, fű, répa, konyhakerti és virágmagokkal
 dusan felszerelt raktárát

Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

BIRTOK eladás.

Nagy-Tábor utcában több lakrészből és 3 földszinti magtárból álló ház 2 és fél holdnyi beltelekkel, továbbá a város közvetlen közelében 40 cat. hold szántóföld és rét összesen 10,000 frtért azonnal eladó.

Tudakozódhatni

Galgóczy Antalnál
 LOBONCZON.

A b.-gyarmati takarékpénztár mérleg és vagyon kimutatása.

Sorrend Pénzügyi lapján	Vagyon	Pénzösszeg		Sorrend Pénzügyi lapján	Teher	Pénzösszeg	
		frt	kr			frt	kr
1 92	Jelzálogi kölcsöntőke	785006	198 kr	1 1	Alapítók	60000	f — kr
	Sziráki Közközlés	123924	f — kr	12 44	Tartaléktőke és kamata	40918	f 91 kr
2 119	Jelzálogi kölcsöntőke	31628	f 80 kr	3 96	Értékpapír felvezet külön tartalék tőke	38884	f 40 kr
	Sziráki Közközlés	704	f 76 kr	4 95	Nyugdíj felvezet tartalék tőke	27319	f 25 kr
3 98	Válto kölcsöntőke	392923	f — kr	5 91	Betétek és toltatott kamatok	150027	f 67 kr
	Sziráki Közközlés	228771	f — kr		Sziráki Közközlés	168324	f 92 kr
4 93	Biztosított nyitott hitel váltók	99418	f — kr	6 9	1889. decz 31-ig járó kamat	32092	f 12 kr
		730412	f — kr		Sziráki Közközlés	3381	f 24 kr
5 120	Ezek kamathátraléka	6589	f — kr	7 116	1890. február 1-jén esedékes		
6 94	Előlegek és jelzálog kölcsönök	21706			váló 10% kamattal	3209	f 21 kr
7 84	Jegyzetek	52565	38		Sziráki Közközlés	350	f 11 kr
8 82	Értékpapírok	194120	f — kr	8 10 130	1890-re beszedett kamat	8058	f 59 kr
9 117	Ezek fűgő kamata	2696	f 48 kr	9 126	Sziráki Közközlés	3896	f 50 kr
10 82	Bátor 10% levonással	3925	f 41 kr	10 125	Osztók magyar bank		
	Sziráki Közközlés	507	f 41 kr	11 109	Magyar Általános Hitelbank		
11 107	Készpénz átvétel hiány	376	f 18 kr	12 115	Időiglezes letétek		
12 128	Tízti átvétel előlegek	340	f — kr		Kétes követelések	3479	f — kr
	Sziráki Közközlés	376	f 18 kr		Sziráki Közközlés	527	f — kr
13 15	Bánatpénzek	4970	f 44 kr	13 38	Pel nem vett osztalék		
	Készpénz maradvány 1889. decz. 31-én	5335	f 08 kr	14	Kétes adó hátralék Sz rákon		
	Sziráki Közközlés			15 78	Értékpapír átvétel felszolg		
				16 129	Készpénz átvétel felszolg		
				17 54	Alap k: Készpénz	1615	f 21 kr
				18 20	Készpénz átvétel	741	f 20 kr
				19 28	Szegény-árak	421	f 76 kr
					tanácsok	70	f 31 kr
					Nyeremény	16008	f 83 kr
					Sziráki Közközlés	4670	f 87 kr
	Összesen	1951728	40		Összesen	1951728	40

B.-Gyarmat, 1889. évi december hó 31-én.

Hella Léza sk.,
 pénztárnok.

Vannay János sk.,
 igazgató.

Elleniczky Már sk.,
 könyvelő.

Jelen vagyonkimutatást leltározás után a kereskedelmi törvény és alapszabályok szerint helyesnek találtuk.

B.-Gyarmaton, 1890. évi január hó 27-én.

Kossaczky Emil sk.,
 fel. biz. tag és jegyző

Jomaskó Sándor sk.,
 fel. biz. elnök.

Dr. Gerő Már sk.,
 fel. biz. tag

MEGHÍVÓ.

A b.-gyarmati tszkarékpénztár részvénytársulat 1890-ik évi február hó 16-án d. e. 9 órakor Balassa-Gyarmaton az intézet helyiségében tartandó

XXIII-ik évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYAK:

- 1) Az igazgatósági jelentés előterjesztése.
- 2) A felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése és az 1889. évi számadás és mérleg felülvizsgálása, az osztalék meghatározása.
- 3) Az igazgatóság és felügyelő bizottság intézkedéseinek s indítványainak tárgyalása, különösen az építkezés jóváhagyása.
- 4) Az alapszabályok 17. §-a k.) pontja szerint a kamattal iránt, utasítás kivitele.

Kelt Bal.-Gyarmaton, 1890. évi január hó 29-én.

A b.-gyarmati Takarékpénztár
 igazgatósága.

Az eredeti mérleg az intézet saját helyiségében a közgyűlés napjáig delélt 9 12 óráig megtekinthető.